

c An etiam in pacto gratuito, &c. In pacto que gratuito, vel liberatione simplici facta non expressa causa, si summa quingentorum aureorum excedat, insinuationem desiderari, prater Claru, & ab eo cumulos hic, tenent Tiraquellus in l. si vnquam. 8. in verb. donatione largitus nu. 173. & num. 176. C. de reuocand. donat. Moz. d. num. 17. alijque per hos adducti. Harprec.

d Habebit locum conclusio etiam in pacto de non petendo. Adde idem sentientes Constant. Rogerium in l. in adibus 9. ff. de donationib. Tiraquellu in d. l. si vnquam, 8. in verb. donatione largitus. num. 196. cum seq. C. de reuocand. donat. & Moz. d. tit. de substantialibus, &c. numero 18. Harprec.

e Nunquid in donatione reciproca, &c. Quod si donatio reciproca, & remuneratoria non exigat insinuationem, ostensum est supra ad quaest. 2. num. 7. & quaest. 3. num. 4. Harprec.

f Quod in pactis liberatorijs requiratur insinuatid, dicitur com

hoc clarius dicentem in l. fin. in princip. numer. 3. C. de iur. dot. vbi insert ad confessiones, quas mariti faciunt de dotibus receptis, que habent vim donationis tacite, seu presumptae: & est valde notabilis decisio, & que aliquando mihi magnam honorem fecit in practica.

2 Item quaro, an etiam in pacto gratuito, siue liberatione simplici, facta non expressa causa, requiratur insinuatid? Respond. quod sic, si excedit summam quingentorum solidorum. Ita tenet gloss. vulgatissima in l. si quis obligatione, ff. de reg. iur. & est communis opinio, vt dicit Alexan. in l. creditori, num. 4. C. de pact. quem refert Dec. ibi, num. 12. & in d. l. si quis obligatione, numer. 10. & Socin. in d. l. creditori, in 2. notab. Calcan. consil. 25. num. 23. Ias. conf. 399. col. 2. vers. Sexto istam, lib. 2. Curt. inn. cons. 47. num. 3. Cagnol. in d. l. si quis obligatione, num. 4. quem refert Duen. reg. 224. in 1. ampliat. Alciat. in l. dedisse, ff. de verb. signif. qui dicit, quod hoc communiter approbatur. Didac. lib. 2. resol. capit. 4. num. 8. Et

muniter teneri Claud. in d. l. creditori, num. 1. Cum enim appareat de animo donandi, ex quod nulla causa subest, idem indicatur, quod de donatione expressa.

3 Eademque ratione habebit locum conclusio, etiam in pacto de non petendo. Nam si debitum sit liquidum, & excedat summam quingentorum solidorum, erit necessaria insinuatid: & ita magis communiter tenetur, vt dicit Alex. in l. Nefennius, S. fin. ad l. Falc. Hanc etiam dicit esse communem opin. Ripa in l. si vnquam, num. 39.

4 Idemque si sit facta cessio ex causa donationis, pariter erit necessaria insinuatid. Et hac est communis conclusio, vt ait Curt. inn. cons. 126. paulo ante fin. Nam vbi appareat de intentione, non est curandum, quomodo verba concepta fuerint: & generaliter, quod remissio, vel renuuciatid, vel indebita solutio scienter facta, sit donatio, & insinuatione indigeat, dicit esse magis communem opin. Calcan. cons. 25. post num. 23. vers. sed potest.

5 Sed nunquid in donatione reciproca, seu vicissitudinaria requiratur insinuatid? Respond. quod non. Ita consiluit Oldrad. cons. 139. num. 13. & hac opinio est per omnes approbata, vt ait Curt. inn. cons. 81. num. 5. Talis enim non dicitur proprie donatio, vt dixi sup. q. 2. vers. Item quaro.

6 Sed quid dicendum in donatione ob causam? Respondeo, quod in illa non requiratur insinuatid, praesertim si est facta animo remunerandi. Ita tenet Bart. in l. Aquilius Regulus, num. 3. ff. de don. qui in hoc communiter approbatur, vt dicit Soc. inn. cons. 77. num. 152. lib. 1. Idem etiam dicendum est, vbi facta esset donatio ob causam, vel de futuro, maxime si essent onerosae, & tendens ad diminutionem patrimonij, vel bonorum futurorum, secundum Bart. in loco preallegato, & est communis opin. vt dixit Alexan. cons. 113. num. 3. lib. 6. Huiusmodi enim donationes, cum aliam habeant causam, quam liberalitatis, proprie donationes dici non possunt, vt dixi supra.

QVÆSTO XVII.

SVMARIA.

Ex Claro.

- 1 Insinuatid an requiratur in donatione facta Ecclesie.
- 2 Donatio non insinuata nunquid annulletur in totum, an autem solummodo quatenus excedit summam quingentorum solidorum.
- 3 Et an donatio inter virum & vxorem, quatenus non est insinuata, confirmetur morte.
- 4 Et quid si in donatione apposita sit clausula, quod vult censeri plures donationes non excedentes summam quingentorum solidorum.
- 5 Et an possit per pactum renunciari insinuationi.

Ex Additionibus.

- 1 An donatio Ecclesie, & pijs causis facta sine insinuatione valeat, si legitimam excedat.
- 2 Ecclesia vltrix est, & auctrix iustitia.
- 3 Quibus casibus donatio, vltra quingentos aureos facta, subsistat.
- 4 Coram Principe nihil occulte fieri intelligitur.
- 5 In Principe nullus dolus timeri potest.
- 6 Princeps legibus solutus.
- 7 Liberalitas Principis nullis cancellis coerceri debet.
- 8 Quod de Romanorum Imperatore cautum est, num extendi quoque possit ad Duces, & Principes, ceterosque Imperatores inferiores.
- 9 Nostri hodie Duces, Principes, Comites, &c. in suis territorijs Imperatori comparantur.
- 10 Liberalitatem exercere primum est Principum, & Nobilium.
- 11 Donatio facta Imperatori a priuato, insinuationem non exigit.
- 12 Ecquid donatio non insinuata annulletur in totum, an solummodo quatenus excedit summam legitimam.
- 13 In diuidijs vtile per inutile non vitatur.
- 14 Superfluum illud quo remedio repetatur.

QVÆSTIO XVII.

Successive quaro, nunquid predicta conclusio, que habet insinuationem requiri in quacunque donatione excedente summam quingentorum solidorum, habeat locum etiam in donatione facta Ecclesie, vel pijs causis? Respondeo, quod non. Illa enim valet absque insinuatione: licet per dispositionem l. illud. C. de sacros. Eccles. solummodo concederetur donari Ecclesie sine insinuatione, vsque ad summam quingentorum solidorum; quo tempore non licebat priuatis donare sine insinuatione, nisi vsque ad summam trecentorum solidorum; tamen ex quo post illam legem superuenit dispositio, l. penult. C. de donat. que concessit etiam priuatis donari sine insinuatione

Lib. IV. §. DONATIO. Quæst. XVII.

ADDITIONES.

Hodie tenendum est, quod valet donatio facta Ecclesie, &c. Et si Interpretes plerique affirmant, quod si donatio collata in Ecclesiam, vel alias pijs causis insinuationem requirat, licet legitimam excedat summam, vt constat ex Claro nostro, & Anton. Gabr. Rom. lib. 2. commu. conclus. rubr. de donation. conclus. 1. num. 28. & alijs ab his congestis: attamen erroneam hanc esse assertionem, arguit textus in l. si quis argentum. 35. §. vltim. vers. tantoque magis. C. de donat. & l. illud. 19. C. de sacrosanctis Eccles. que leges etiam in pijs causis insinuationem euidenter requirunt. Quamuis enim magnus sit piarum causarum fauor: tamen cum hac solentitas propter vtilitatem publicam introducta sit, non homines decipiãturi. data. 27. C. de donat. no immerito etiam in pijs causis interuenit. Nam Ecclesia si vltrix, & auctrix iustitie non patitur aliquid contra iustitiam fieri, in se vel in alterum. c. 1. versic. et si clientulis, de alienat. feud. D. Obrecht. disput. 2. de donat. the. 175. & sequitur D. Collega Bocerus in commentar. de donation. cap. 3. num. 70. & sequentibus. Enimvero si excipiuntur quinque casus, in quibus donatio, vltra 500. aureos facta, sine insinuatione subsistit. I. est si pro captiuis redimendis facta sit. l. si quis pro redempti. ne. 36. in princip. C. de donation. Eiusque ratio ex fauore dependet. II. est, si donatio illi sit facta, cuius domus incendio, vel ruina perijt. d. l. si quis. 36. §. eandemque. 2. C. eodem. Cuius ratio similiter ex fauore dependet. III. est, si cui plures diuerso tempore ab vna persona donentur. Si enim non singular, sed omnes coniuncte legitimam quantitatem excedunt, non opus est insinuatione: quia tot intelliguntur esse donationes, quot vicibus sunt facte. l. sancimus. 34. §. si quis autem. 4. C. de donation. E contra, si quis plures res, vltra quingentos aureos æstimatas, eodem tempore alicui donat, & in instrumentum dicit, tot esse donationes, quot sunt res: non valet sine insinuatione donatio: quia in fraudem facta intelligitur, vt notat Cynus in dicta lege sancimus. 34. §. si quis autem. C. dict. t. tul. Clarus noster hic numero quarto, & D. Obrecht. d. disput. 2. the. 183. IV. casus est, si quid a Duce belli, seu a Magistris Militum donetur fortissimis militibus. Hac quippe donatio fauore militum absque insinuatione subsistit. dicta l. si quis pro redemptione. 36. §. simili. 1. Cod. de donation. V. casus est, si si donatio ab Imperatore in aliquem collata sit. l. sancimus. 34. C. eodem. tit. l. illud. 19. C. de sacrosanctis Eccles. Hoc casu idem insinuatid necessaria non est: tum quia coram Principe, qui semper proceres secum habet, nihil occulte fieri intelligitur, argum. l. omnium. 19. ibique Doctores, C. de testa. Bald. in d. l. sancimus. 34. C. de donation. Tum quia in Principe nulla fraus, nulliusve dolus, ob maiestatem, ac dignitatem personæ, timeri potest. Dom. Obrecht. d. disput. 2. the. 192. 6. Tum si quia Princeps legibus solutus est. l. Princeps. 3. r. vbi Doctores. ff. de legibus. Tum si postremo quia liberalitas ipsius Principis nullis frenis, atque cancellis eiusmodi coerceri debet argum. l. penult. C. de donat. inter virum, & vxor. & l. vlti. C. de prepositis agent in rebus Marc. Mantice. consilio 1. numer. 15. Tiraquell. de nobilit. cap. 37. nu. 53. Riminal. tit. Institut. de donat. §. 1. num. 12. 2. edit. 2. Modestini. Pistoris, q. 9. num. 2. lib. 3. l. iij. Clari Sentent. Pract. Cijul.

Quos refert, & sequitur D. Bocerus. d. Commentar. de donation. cap. 3. num. 73.

8 Ecquid autem si idem hodie sit statuendum in nostris Ducibus, Principibus, Comitibus, & Baronibus, qui Imperatores sunt inferiores, eumque tanquam superiorem recognoscunt, controuersum est. Negant id Socin. l. un. cons. 69. n. 4. l. libr. 1. Anton. Gabr. Rom. lib. 3. commu. conclus. de donat. conclus. 1. nu. 23. alijque per hos citati. At alij communiter affirmant Oldrad. cons. 23. 1. Bald. in dicta l. sancimus. 34. C. de donation. ibique Barba. in suis addit. Roma. cons. 59. numer. 7. & 8. vol. 2. Tob. Non. cons. 1. num. 37. 4. & alij, quos recenset D. Bocerus d. cap. 3. nu. 77. Ratio, que in hanc adducti sunt sententiam hi Interpretes, illa perhibetur: quia si nostri hodie Duces, Principes, Comites, & Barones in suis regionibus, & territorijs Imperatori comparantur: adeoque in istis eandem habent potestatem, quam Imperator in Imperio Romano obtinet Paulus de Casto cons. 34. col. 2. volum. 2. Alex. cons. 2. nu. 25. vol. 1. Iason. cons. 101. num. 2. volu. 4. Dec. cons. 519. num. 4. Cephal. cons. 539. num. 15. Cacheranus Decis. Pedemont. 156. numero primo, alijque per hos relati. Neque vero decorum est, horum si Dominorum donationes ad certa solemnia astringere: cum donare liberalitatem, & munificentiam exercere proprium sit Principum, & præcipuus nobilitatis actus, qui merito à libero eorum arbitrio simpliciter pendere debet, vt, post Abbatem in cap. 1. de donation. alterit Dom. Obrechtus dict. disput. 2. de donationib. the. 197.

11 Ceterum si vt donatio a Principe alicui facta, non desiderat insinuationem: ita nec ea donatio insinuatione eger que a priuato ipsi Principi facta est. Nouell. 52. capit. secundo, & Auth. item a priuato. C. de donationibus. D. Bocerus. d. cap. 3. num. 74. & seq. Harpre.

12 b Nunquid donatio vitabitur in totum. Quod si donatio non insinuata, excedens quingentos solidos, haud in solidum vitietur, sed tantum in eo, quod legitimam summam excedit, probatur etiam (per textum in l. sancimus. 34. in princip. C. de donat. a Claro hic adductum) per l. vt mihi donares. 21. §. 1. ff. de donat. l. si quis argentum. 35. §. fin. autem. 3. in fin. C. eodem, & Nouell. 126. cap. 1. §. Illud etiam, &c. Petrus Nicol. Mozzius in tractatu de donat. on. titu. de substantialibus, seu, que requirant in donation. numero 16. vers. & quod donatio, &c. vbi plures ad hoc citat. Eiusque ratio, hæc assignari poterit: quia si indiuiduis vtile per inutile non vitatur. cap. vtile 37. de regul. iur. in 6. Ibi que Pecchius, & Dynus. l. eum, qui ita. 56. §. 1. vbi gloss. in verb. superflua. ff. de verborum obliga. Gail. lib. 2. obseruat. 5. numero 8. Robert. disput. 10. ad Institut. the. 9.

14 Reperitur si autem superfluum illud conditione sine causa, d. l. vt mihi. 21. in fine, & ibidem gloss. ff. de donationibus, & notat Dom. Bocerus dict. Commentar. de donationibus, cap. 3. numero 82. cumque referens Andreas Gerhard. deced. 7. quaest. 9. Harpre.

c Quatenus excedit. Vide que sup. q. 15. dixi. Giach.

d Nunquid. Item an donatio inter virum, & vxorem non insinuata sit in totum nulla? Vide per Ruinum in cons. 44. numero 20. vol. 2. Rol. cons. 70. nu. 6. vol. 2. quos vide, & scias: quod illa donatio non est donatio inter viros, nec causa mortis, sed est tertia species, secundum Alex. cons. 143. col. fin. volu. 5. Quod

Quod tamen intellige, vt per Ruin. in conf. 52. lib. 1. vbi etiam tenet, quod valet à principio, quando nõ tantum eius executio, sed etiam substantia post mortem donantis conferretur, maxime adiecta clausula, Omni meliori modo. Giach.

c Partes renunciare in sinuatiõni. De communi, atque magis communi affirmatiua, vide per Rold. conf. 39. nu. 38. Giach.

f Non inconueniens videri debet, quando nõ extat d. §. renunciatio. Hic alleg. subijcere, quod de in sinuatiõne renuciari per partes non potest per homines priuatos, ex mente Cyni, in l. si quis pro redemptione. C. de donatio.

non in sinuata, non confirmatur in aliquo, & sic prorsus corrumpit an autẽ sustinebitur vsque ad summam quingentorum solidorum? Resp. Salic. in d. l. donationes, la 1. post num. 3. tenuit, quod in nihilo confirmabitur; ex quo hoc casu est defectus in re, & in persona. In re, quia non fuit in sinuata: in persona, quia inter coniuges nõ valet donatio. Tu vero tenear contrarium, prout etiã expresse sonant verba d. l. donationes. dum dicit amplioris quantitatis, & c. & ita illud dictum Salic. est magis communiter reprobatur, vt dicit Bellon. conf. 4. post nu. 11. Et hæc etiã opin. est & quior.

Sed pone, aliquis fecit do-

nationem, quã in totum excedat summam quingentorum solidorum, sed in instrumento apposuit clausulam, quod volebat censeri plures donationes non excedentes pro singula summam quingentorum solidorum, nunquid hæc cautela proderit, ita vt donatio ipsa propter defectum in sinuatiõne non vitietur? Respondeo quod nihil proderit tanquam facta in fraudem legis in sinuatiõnem requirentis, & ideo donatio ipsa nihilominus vitietur. Ita dicit Bart. in dict. l. Modestinus num. 10. ff. de donat. cuius opin. communiter approbatur, vt dicit Alex. in l. filiosam. §. si post nu. 25. vers. sed certe. Bald. ff. solut. matrim. quem refert Didac. lib. 2. resolut. capit. 16. post num. 4. Roman. conf. 26. post numer. 2. vbi dicit, quod hæc est omnium opin. Hanc etiã opin. dicit esse communem Soc. conf. 77. post num. 19. lib. 1. Canar. de in sinuat. in 2. parte, q. 25. Alias facile posset eludi dispositio legis, apponendo in donatione cuiusvis summa illam clausulam, quod nullo pacto est dicendum.

3 Sed nunquid poterunt partes renunciare in sinuatiõni? dixi infra hoc eodem lib. §. renunciatio.

QVÆSTIO XVI.

SVM MARIA.

Ex Claro.

- 1 Iuramentum an suppleat defectum in sinuatiõnis.
2 Et quid si non fuerit renunciatum in sinuatiõni.

ADDITIONES.

a Iuramentum.] Circa istam quaestionem, vide per Angel. de Aret. etiam in §. Alia autem sub nu. 6. Intit. eodem. vbi arguit ad partes. & inter alia dicit se reculasse pro aliquo ex dictis opinionibus consulere ob timorem iuramenti: pro opin. tamen affirmatiua, quã fuit Ioã. An. consultiuere relati Doctores in tex. vers. contrariam, & vide plene per Hippol. Rim. luff. eodem. §. primo, numero 254. vique ad numerum 281. Giachar.

Nunquid iuramentum suppleat defectum in sinuatiõnis.] Quod si donatio cum iuramento facta: etiam quoad excessum citra in sinuatiõnem subsistat iure Canonico verus est, & multarum Curiarum præiudicijs confirmatum. cap. cum contingat. 28. de iureiurand. cap. quamuis. 2. de pact. in 6. Huiusque pronõciari hæc ratio reddi solet, quia tale iuramentum non tenuit contra bonos mores iuris canonici: nec contra publicam vilitatem principaliter, nec in præiudicium conscientia, & salutis æternæ, argum.

QVÆST. XVIII.

Vero, nunquid Conclusio superius facta, quod scilicet quacunque donatio excedens summam quingentorum aureorum debeat in sinuari, alias sit nulla, habeat locum etiam in donatione iurata, & sic nunquid iuramentum suppleat defectum in sinuatiõnis? Resp. in hoc articulo magna fuit quandoque controuersia inter Doctores, adeo vt rix discerni posset, quã opinio esset magis communis. Nam Bald. in d. l. illud. num. 9. C. de sacros. Eccles. tenuit, quod donatio nõ in sinuata non confirmetur iuramento. Et hanc opinion. dixit esse communem. Barbat. conf. 16. colum. 10. lib. 2. & conf. 52. lib. 4. & inter consilia Curtij senioris conf. 66. in fin. Idem dixit Calcan. conf. 19. in fine. vbi etiam refert Prosdocim. idem attestantem in cap. cum contingat de iureiurã. Contra autem sententiam, scilicet, quod in nõ confirmetur

3 Et quid si faciendã sit in sinuatiõ. intra aliquod tempus post contractum, remissiuè.

Ex Additionibus.

- 1 An iuramentum defectum in sinuatiõnis suppleat.
2 Quatenus donatio non in sinuata iuramento confirmetur.
3 Et quid, si faciendã sit in sinuatiõ intra aliquod tempus post contractum remissiuè.

iuramento, & sic quod iuramentum suppleat defectum in sinuatiõnis, tenuit Ioan. And. in addit. ad Spec. in tit. de instrum. edit. §. porro, in vltim. Apostil. & hæc est communis opin. omniũ fere Canon. vt dicit Corn. consil. 221. in littera L. lib. 1. & conf. 186. in littera H. lib. 2. quem refert Rubens conf. 59. nu. 2. & Paris. conf. 33. nume. 45. lib. 3. Socin. conf. 77. circa fin. lib. 1. & conf. 80. nu. 1. eod. volum. quem refert Dec. conf. 536. numer. 14. Bertran. conf. 22. num. 5. lib. 2. in 2. parte, & conf. 120. nu. 6. & seq. libro 3. in 2. par. Ruin. conf. 51. nu. 18. lib. 1. Et dicit Corn. consilio 36. in littera E. lib. 3. quod ita solet communiter teneri, maxime per Canon.

Ita etiam tenere communiter Can. attestatur idem Cor. consilio 69. in littera T. lib. secundo. Hanc etiam opin. esse magis communem affirmat Clau. in l. nemo potest. numero 21. ff. de leg. 1. Ioan. de Comp. in d. l. nemo potest. quem refert Bertran. consilio trigesimo. post numerum primum, l. ib. 3. in secunda parte. Ias. consilio 51. numero tertio lib. 1. et consilio 118. num. secundo lib. 4.

dicto cap. cum contingat 28. de iureiurand. Eritã post Clarum nostrum, & Doctor. ab eo cumulatiu adductos, sentiunt Petrus Nicol. Mozzius in tractatu de donationibus, titul. de substantialibus, seu quæ requirant in donat. nume. 20. Gomefius tom. 2. vari. resolut. c. 4. num. 8. And. Gail. lib. 2. obteru. 39. nu. 12. Fernand. Vafq. de success. creat. lib. 2. §. 18. requirit. 29. nu. 16. D. Bocer. in Commentar. de donat. cap. 3. nu. 78. edit. 2. And. Gerhards, decad. 7. sub quaest. 9. Trentler. volum. 2. disput. 19. thes. 6. ad litter. F. Matth. Stephan. cõt. 2. q. 48. ad lit. C. Andr. Fachineus libro tertio controuers. iur. c. 83. & lib. 12. controuers. iur. capit. 48. Harprec.

b Contrariam autem sententiam.] Adde, atque vide etiam per Menochiũ in conf. 292. sub numer. 1. vbi alios addit concordantes, qui nu. 2. cum multis sequentibus in sinuatiõne, deinde subsequatur hanc retrotrahi ad tempus factæ donationis, præsertim in præiudicium eorũ, quibus medio tempore fuit ius quaesitum, scribit. Giach.

Quando

Lib. III. §. DONATO. Quæst. XIX.

c Quando in specie fuit ipsi in sinuatiõni renuciatio.] Quatenus si donatio non in sinuata confirmetur iuramento, post Clarum nostrum, explicat Petr. Nic. Mozzius. d. tit. de substantialibus, & c. nu. 21. Harprec. d. Eo casu si iuramentum appositum contra etum non confirmaret donationem.] Adde idem plane sententem Petru Nic. Mozz. d. tit. de substantialibus. & c. num. 22. vers. præterea est declaranda dicta conclusio, & c. Harprec. 97. post num. 1. eod. volum. & conf. 209. post nu. 12. eod. volum. Curt. iur. conf. 34. nu. 1. & conf. 47. post num. 8. & conf. 81. nu. 6. Paris. conf. 26. nu. 60. lib. 3. & conf. 69. num. 97. eod. volum. Ruin. consil. 159. nu. 15. lib. 4. & conf. 182. post n. 13. vers. Tertio ad hoc, lib. 1. & conf. 180. nu. 14. & seq. eod. volum. Gratus conf. 70. nu. 28. lib. 1. Bello. conf. 60. num. 19. Socin. iur. consil. 69. num. 39. lib. 1. & conf. 67. nu. 20. lib. 2. & conf. 130. nu. 19. lib. 3. Lodouic. Tesslerã in l. si inter virum, col. 5. ff. de reb. dubijs, quem refert Duen. reg. 224. in 5. limitatione. Alci. in c. cum contingat. post nu. 170. de iureiu. Crauetta conf. 118. num. 1. Apostil. ad Alex. conf. 4. sub num. 10. lib. 1. Alba. conf. 4. nu. 20. Et sic, vt vides, hæc opin. proculdubio est magis communis, à qua consulendo, aut iudicando non esset aliquo modo recedendum. Et enim maxima virtus iuramenti, idoque regulariter est seruandum, vbiunque potest seruari sine interitu salutis æternæ: licet, & alias

forte magis communis opin. Legistarum esset, quod iuramentum non superet defectum in sinuatiõnis, prout attestatur Socin. in alleg. conf. 77. circa fin. lib. 1. Hodie tamen vtraque schola tam Legist. quam Canonist. in hoc concordant, quod iuramento confirmetur. Et ita hanc esse communem, & apud Legistas, & Canonistas canonizatam opin. attestatur Ripa lib. 1. respon. cap. 5. post num. 2.

Retenta igitur conclusione, quod scilicet donatio non nisi inuata confirmetur iuramento scire debes, quod illa intelligenda est, vt procedat, quando in specie fuit ipsi in sinuatiõni renuciatio. Potest enim cum iuramento illi renuciari, vt dixi infra hoc eod. lib. §. renuciatio. Sed si non fuit renuciatiõ in sinuatiõni, tunc donatio ipsa non confirmatur iuramento. Et hæc est opin. Legistarum, & Canonistarum, vt dicit Corn. conf. 69. in littera O. libro 2. à qua licet forte consulendo, aut iudicando non esset recedendum, tamen in pũtõ iuris non transiret sine difficultate. Videtur enim pariter militare idem fauor animæ, super quo se principaliter fundare videntur DD. superius allegati.

Sias etiam, quod hæc conclusio, quod scilicet donatio inuata valet, non obstante defectu in sinuatiõnis, procedit, vbiunque in sinuatiõne ex forma legis vel statuti deberet in teruenire in ipso actu donationis: sed si lex, vel statutum requireret donationem ipsam in sinuari intra certum tempus, puta infra mensem à die celebrati contractus, vel huiusmodi, eo casu iuramentum appositum contractui non confirmaret donationem, vbi non esset in sinuata infra illud tempus à statuto prefixum. Ita dicit Feder. de Sen. in vulgato suo cõs. 181. & est communis conclusio, vt attestatur Curt. iur. cõs. 141. num. 22. Nam iuramentum regulatus secundum tempus contractus: & ideo si postea superueniat causa, ex qua contractus annullatur, non potest virtus iuramenti ad illius confirmationem extendi.

QVÆSTIO XIX.

SVM MARIA.

Ex Claro.

- 1 Donatio omnium bonorum presentium, et futurorum valeat.
2 Communis opinionis magna auctoritas.
3 Quicquid naturale, & legibus permissum est, id semper in infinitum intelligitur concessum.
4 An, & quatenus per donationem omnium bonorum, ius testandi tollatur.
5 Donator quatenus conueniatur.
6 Donatio quomodo interpretanda.
7 Alimentis renunciari non potest.
8 In omnium bonorum donatione non veniunt nomina debitorũ, siue iura, & actiones.
9 Nunquid donatio hereditatis valeat.

ADDITIONES.

Nunquid valeat donatio omnium bonorum.] Donatione omnium bonorum, presentium, & futurorum, nullam esse, communis Interpretum Schola affirmat; vbi ex Claro, & Giachario, alij, que compluribus per eos citatis, constat. Cui opinioni subscripserunt non inulti, post alios, quos laudant, Petrus Nic. Mozz. in tract. de donationib. sub tit. de reb. quæ donari possint, vel non num. 6. Fachin. lib. 6. controuers. iur. cap. 87. Alex. Trentacinq. lib. 3. resolu. 3. de donat. Modest. Pistonis lib. 2. conf. 19. numer. 1. Gutierrez. in tract. de iuramento confirmatorio, part. 1. cap. 11. numer. 16. & Olemannus ad disp. 12. Giphani, nu. 2. Et si vero comm. opin. magna est auctoritas, & ab ea in iudicando non facile recedendum, arg. l. 1. in princ. vers. sane crebrior apud veteres opinio. ff. de offic. quaestor. leg. athletas. 4. in princ. ibi, & generaliter ita omnes Iul. Clar. Sentent. Pract. Ciuil.

opinantur. ff. de his, qui not. infam. l. ita vulneratus. §. 1. in princ. ibi, dicitur vulgo. ff. ad leg. Aquil. attamen sententia contraria, vt pote expressis legum textibus suffulta, vter censetur. l. si quis argentum. §. 5. ff. de si quis vniuersitatis. 4. & §. seq. C. de don. l. si vnquam. 8. C. de reuoc. don. l. oes. 17. §. 1. ff. q. in fraud. creditor. l. si totas. bnorum? Respond. quod 35. C. de inoff. donat. Quæ donatio omnium bonorum leges in re presentia, & futurorum, & futurorum 4 unt. Quin si quicquid naturale, quicquid concessũ, & permissum est legibus, id semper, & in infinitum intelligitur, & concessũ, & licitũ, nisi in quantũ vicissim à legib. & morib. est restrictum arg. l. Gracchus. 4. C. ad l. Iul. de adult. At nos posse donare res nostras est naturale. §. per traditionem. 40. Inst. de rer. diuis. & legib. concessum. tot. tit. ff. & C. de donat. l. in re mandata. 2. l. C. mandati. l. nemo. 9. C. de iudicis. c. vn. per quos fiat inuest. 2. F. 3. Ergo & semper, & in infinitum donare possimus, nisi in quantum à legibus hoc ius reperitur restrictum. Iam vero nullibi in toto iure legitur ius donandi